

A.5.2 ΟΜΑΔΑ ΝΗΣΙΩΝ II

Η ακολουθούμενη μεθοδολογία είναι αυτή της S.W.O.T. Analysis, όπου εκτιμώνται συνθετικά στην υπό μελέτη περίπτωση οι ακόλουθοι άξονες:

- Τα πλεονεκτήματα.
- Τα μειονεκτήματα.
- Οι ευκαιρίες.
- Οι κίνδυνοι.

Με βάση τους τέσσερις άξονες της S.W.O.T. Analysis εξετάζονται αναλυτικότερα τα εξής ζητήματα, όπως αυτά διαμορφώνονται από την κατάσταση του τουρισμού στην Περιφέρεια Ν. Αιγαίου:

1. Οι τουριστικές υποδομές και υπηρεσίες.
2. Το φυσικό περιβάλλον.
3. Το δομημένο περιβάλλον.
4. Το ανθρώπινο δυναμικό.
5. Η διαφήμιση και η προβολή.
6. Η σύνθεση του τουριστικού προϊόντος.
7. Η τουριστική ζήτηση.
8. Ο κύκλος ζωής του τουριστικού προϊόντος.
9. Οι οικονομικές εισροές και εκροές.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα βασικά συμπεράσματα ανά άξονα και ζήτημα ανάλυσης της S.W.O.T.

	Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα	Ευκαιρίες	Κίνδυνοι
1. Οι τουριστικές υποδομές και υπηρεσίες	1.1. Η ύπαρξη ανεπτυγμένων υποδομών φιλοξενίας.	1.1 Οι γενικότερες τουριστικές υποδομές περιορίζονται σε λίγα νησιά ενώ σε αρκετά άλλα υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις.	1.1. Η αξιοποίηση των εθνικών και κοινοτικών πόρων στην κατεύθυνση της ανάπτυξης των σωστών υποδομών.	1.1. Ο μεγάλος αριθμός νησιών και το μικρό τους μέγεθος καθιστά την ανάπτυξη της υποδομής ιδιαίτερα δαπανηρή.
	1.2. Η δυνατότητα επίσκεψης μεγάλου αριθμού νησιών και απόκτησης διαφορετικών ταξιδιωτικών εμπειριών.	1.2. Έλλειψη εξειδικευμένων υποδομών για την ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού και η ανάγκη επένδυσης σημαντικών χρηματικών πόρων για την ανάπτυξη τους..	1.2. Η τουριστική ανάπτυξη νέων περιοχών με σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.	
		1.3. Η μη λειτουργία των απαραίτητων για την ανάπτυξη του τουρισμού υπηρεσιών.		
2. Το φυσικό περιβάλλον	2.1. Η ποικιλία του φυσικού περιβάλλοντος και οι καλές κλιματολογικές συνθήκες.	2.1. Η σημαντική έλλειψη χώρων για τη διάθεση – επεξεργασία απορριμμάτων.	2.1. Η ύπαρξη φυσικών χαρακτηριστικών μοναδικών σε παγκόσμιο επίπεδο.	2.1. Η λανθασμένη και ανεξέλεγκτη αξιοποίηση των ευαίσθητων φυσικών πόρων.
	2.2. Ο μεγάλος αριθμός των νησιών και νησίδων και η εναλλαγή εμπειριών που αυτό προσφέρει στον επισκέπτη.	2.2. Η μεγάλη έλλειψη υδατικών πόρων.		
		2.3. Οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες (άνεμοι) δημιουργούν προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία των συστημάτων μεταφορών.		
		2.4. Μεγάλος βαθμός ευαισθησίας – ευθραυστότητας του περιβάλλοντος των νησιών.		

		2.5. Η γεωγραφική και κατά συνέπεια οικονομική και κοινωνική απομόνωση των νησιών.		
--	--	--	--	--

	Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα	Ευκαιρίες	Κίνδυνοι
3. Το δομημένο περιβάλλον	3.1. Η ύπαρξη πολιτιστικών πόρων διεθνούς ενδιαφέροντος.	3.1. Οι «αναπτυξιακές» παρεμβάσεις (π.χ. ανεξέλεγκτη δόμηση) που κάποιες φορές αλλοίωσαν τη φυσιογνωμία του δομημένου περιβάλλοντος.	3.1. Η τουριστική αξιοποίηση των αρχιτεκτονικών και ανθρωπογενών στοιχείων των νησιών.	3.1. Απώλεια του ιδιαίτερου χαρακτήρα των οικισμών.
	3.2. Η των τοπικών εθίμων και παραδόσεων.	3.2. Έλλειψη θεσμικών ρυθμίσεων και αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας.		3.2. Η υποβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος.
4. Το ανθρώπινο δυναμικό	4.1. Η ύπαρξη μικρού έστω αριθμού ανειδίκευτων εργαζομένων.	4.1. Η απουσία εξειδικευμένου ντόπιου προσωπικού.	4.1. Η εκμάθηση / ανάπτυξη δεξιοτήτων από τους ντόπιους.	4.1. Η αδυναμία προσέλκυσης ικανών στελεχών στα μικρά και απομονωμένα νησιά όπου οι επιχειρήσεις είναι συνήθως μικρού μεγέθους - οικογενειακές.
	4.2. Η θετική προδιάθεση των ντόπιων προς τις τουριστικές δραστηριότητες.		4.2. Η εκμετάλλευση των προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και από απόσταση εκπαίδευσης.	4.2. Η εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα.
5. Η διαφήμιση και η προβολή	5.1. Η τουριστική ταυτότητα των νησιών έχει δυνατότητες αποδοχής από μεγάλο αριθμό τουριστών που ανήκουν σε διαφορετικές ομάδες – στόχους.	5.1. Η συγκέντρωση της διαφημιστικής προσπάθειας προβολής σε περιορισμένο αριθμό νησιών, χωρίς έμφαση στις ειδικές μορφές τουρισμού.	5.1. Μερικά νησιά αποτελούν σχετικά άγνωστους προορισμούς με δυνατότητα εξ αρχής δημιουργίας σαφούς «εικόνας».	5.1. Η δυναμική τουριστική προβολή γειτονικών χωρών ή περιοχών.

	5.2. Τα μικρά αυτά νησιά συχνά προβάλλονται και γίνονται γνωστά μέσα από τα δημοφιλή τουριστικά νησιά της Περιφέρειας.	5.2. Η διάθεση περιορισμένων πόρων για το μάρκετινγκ και τη διαφήμιση και η ανύπαρκτη συμμετοχή των ιδιωτών.	5.2. Η υλοποίηση διαφημιστικών προγραμμάτων με έμφαση στις ειδικές μορφές τουρισμού.	
			5.3. Η αποτελεσματική προβολή των ιδιομορφιών των μικρότερων νησιών.	

	Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα	Ευκαιρίες	Κίνδυνοι
6. Η σύνθεση του τουριστικού προϊόντος	6.1. Τουριστικό προϊόν με σχετική ποικιλία τουριστικών πόρων.	6.1. Η μεγάλη γεωγραφική διασπορά των στοιχείων που συνθέτουν το τουριστικό προϊόν των νησιών.	6.1. Η αξιοποίηση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων (Εθνικών και Κοινοτικών) για τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος.	6.1. Ομοιότητες με το τουριστικό προϊόν άλλων περιοχών της χώρας ή άλλων νησιών της Περιφέρειας.
	6.2. Χαρακτηριστικά που επιτρέπουν την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού.		6.2. Η ανάπτυξη δραστηριοτήτων και επιμέρους προϊόντων που σχετίζονται με τις ειδικές μορφές τουρισμού.	
7. Η τουριστική ζήτηση	7.1. Η αυξανόμενη τάση της ζήτησης τα τελευταία χρόνια κυρίως από Έλληνες.	7.1. Η ζήτηση κατευθύνεται σε περιορισμένο αριθμό νησιών.	7.1. Η ορθολογικότερη χρονική και χωρική κατανομή της ζήτησης.	7.1. Η ύπαρξη νησιών στα οποία δεν εκδηλώνεται τουριστική ζήτηση.
	7.2. Η ζήτηση εκδηλώνεται για διαφορετικά τουριστικά πρότυπα.	7.2. Η ζήτηση εκδηλώνεται για συγκεκριμένα – περιορισμένα χρονικά διαστήματα κατ' έτος.	7.2. Η αύξηση της ζήτησης ποσοτικά αλλά και η βελτίωση της ποιοτικά μέσα από την προσφορά εμπλουτισμένου τουριστικού προϊόντος.	7.2. Εν πολλοίς, η προσφορά είναι εξωγενώς διαμορφούμενη.

			7.3. Η προσέλκυση επισκεπτών από νέες χώρες - αγορές (π.χ. Ρωσία και άλλες χώρες της Κ. Ευρώπης).	
--	--	--	---	--

	Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα	Ευκαιρίες	Κίνδυνοι
8. Ο κύκλος ζωής του τουριστικού προϊόντος	8.1. Ο κύκλος ζωής του τουριστικού προϊόντος βρίσκεται, για τα περισσότερα νησιά, σε στάδιο εισαγωγής και σε κάποια σε στάδιο ανάπτυξης.	8.1. Το τουριστικό προϊόν των περισσότερων νησιών βρίσκεται σε φάση εισαγωγής και γι' αυτό είναι λίγο γνωστό.	8.1. Μικρός αριθμός νησιών αποτελούν τα τελευταία χρόνια νέους δυναμικούς τουριστικούς προορισμούς.	
	8.2. Το τουριστικό προϊόν διαθέτει ανεκμετάλλευτες ευκαιρίες εμπλουτισμού και διαφοροποίησης του.			
9. Οι οικονομικές εισροές και εκροές	9.1. Ο τουρισμός αποτελεί σημαντική πηγή εισροής χρημάτων στα νησιά.	9.1. Εξάρτηση ως προς τις πρώτες ύλες από τα μεγάλα αστικά κέντρα.	9.1. Η αξιοποίηση των υπαρχόντων φυσικών πόρων των νησιών στο βαθμό που αυτό δεν αυξάνει σημαντικά το κόστος παραγωγής.	9.1. Η διαρκής αύξηση της εξάρτησης των τοπικών νησιωτικών αγορών από αγορές εκτός της Περιφέρειας.

		9.2. Αυξανόμενη εξάρτηση από διεθνή τουριστικά πρακτορεία / Tour Operators.	9.2. Η αξιοποίηση των υφιστάμενων τουριστικών πόρων.	9.2. Μειωμένη ανταγωνιστικότητα των τοπικών προϊόντων.
--	--	---	--	--

1. Τουριστικές υποδομές και υπηρεσίες

Πλεονεκτήματα

- 1.1. Η ύπαρξη αναπτυγμένων υποδομών φιλοξενίας καλύπτει μεγάλο μέρος των αναγκών των τουριστών που επισκέπτονται τα νησιά.**
- 1.2. Η μικρή απόσταση των νησιών μεταξύ τους και οι ιδιαιτερότητές τους προσφέρουν το πλεονέκτημα της ποικιλίας και της απόκτησης διαφορετικών ταξιδιωτικών εμπειριών σε μικρό χρονικό διάστημα.**

Μειονεκτήματα

- 1.1. Η μεγάλη τουριστική ανάπτυξη μερικών νησιών και η απουσία τουριστών από άλλα αποτελεί μειονέκτημα των νησιών της Ομάδας II, αφού παρουσιάζουν έτσι έντονη ανομοιογένεια και ως προς την κατανομή των τουριστικών και των γενικότερων υποδομών τους.**
- 1.2. Τα νησιά παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις στις υποδομές που σχετίζονται με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, οι οποίες εξαιτίας του μεγέθους των νησιών αποτελούν τις ενδεδειγμένες μορφές τουριστικής ανάπτυξης. Σημαντικό μειονέκτημα είναι και το γεγονός ότι για την ανάπτυξη αυτών των υποδομών απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις.**
- 1.3. Η παρουσία και η οργάνωση των δημόσιων τουριστικών υπηρεσιών στα νησιά παρουσιάζει πολύ σημαντικές ελλείψεις οι οποίες έχουν άμεσα αρνητικά αποτελέσματα στην τουριστική οργάνωση και ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος των νησιών.**

Ευκαιρίες

- 1.1. Σημαντική ευκαιρία για την τουριστική ανάπτυξη των νησιών αποτελεί η σωστή αξιοποίηση των διαθέσιμων Κοινοτικών και οι Εθνικών πόρων**

στην κατεύθυνση της ανάπτυξης των κατάλληλων υποδομών και κυρίως της ορθολογικής κατανομής τους μεταξύ των νησιών.

- 1.2. Η αειφορική τουριστική ανάπτυξη κάποιων από τα νησιά της ομάδας που δεν έχουν αναπτυχθεί τουριστικά τα τελευταία χρόνια, αποτελεί σημαντική ευκαιρία για την βελτίωση των υποδομών τους και την προσέλκυση τουριστών.

Κίνδυνοι

- 1.1. Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού νησιών συνεπάγεται, κατά τη φάση δημιουργίας των τουριστικών και μη υποδομών, τη «σπατάλη» σημαντικών οικονομικών πόρων, αφού σε κάθε νησί, ακόμη και αν είναι πολύ μικρό, πρέπει να αναπτυχθούν κάποιες ελάχιστες υποδομές.

2. Το φυσικό περιβάλλον

Πλεονεκτήματα

- 2.1. Το φυσικό περιβάλλον των νησιών παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία, γεγονός που το καθιστά ιδιαίτερα σημαντικό πόλο έλξης επισκεπτών, κυρίως αλλοδαπών.
- 2.2. Οι καλές κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν τους περισσότερους μήνες του χρόνου, ευνοούν την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων και σε περιόδους εκτός αιχμής.

Μειονεκτήματα

- 2.1. Ο περιορισμένος αριθμός χώρων διάθεσης απορριμμάτων, δημιουργεί επιβαρύνσεις στο φυσικό περιβάλλον τους, ιδίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.
- 2.2. Οι πολύ περιορισμένοι υδατικοί πόροι, που γίνεται ολοένα εντονότερο και χρήζει αντιμετώπισης.

- 2.3. Οι άνεμοι συχνά δημιουργούν προβλήματα στη λειτουργία των συστημάτων μεταφορών.
- 2.4. Το φυσικό περιβάλλον των νησιών είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο και οι παρεμβάσεις πρέπει να είναι προσεκτικές και προγραμματισμένες.
- 2.5. Η μεγάλη γεωγραφική διασπορά των νησιών και το μικρό μέγεθός τους έχει ως αποτέλεσμα την απομόνωσή τους κατά τους χειμερινούς μήνες. Αυτό αποτελεί βασικό κίνδυνο ο οποίος περιορίζει και τις αναπτυξιακές δυνατότητες των νησιών

Ευκαιρίες

- 2.1. Οι σπάνιες φυσικές ομορφιές μπορούν να αξιοποιηθούν τουριστικά.

Κίνδυνοι

- 2.1. Αλλοίωση και υποβάθμιση φυσικών πόρων – φυσικού περιβάλλοντος.

3. Το δομημένο περιβάλλον

Πλεονεκτήματα

- 3.1. Τα νησιά διαθέτουν πολιτιστικούς πόρους διεθνούς ενδιαφέροντος, που αποτελούν πόλους έλξης σημαντικού αριθμού τουριστών.
- 3.2. Στα νησιά της ομάδας II εξαιτίας των περιορισμένων εξωτερικών επιδράσεων που είχαν δεχθεί μέχρι πρόσφατα, έχουν διατηρηθεί τα ήθη και τα έθιμα σε σημαντικό βαθμό.

Μειονεκτήματα

- 3.1. Σε αρκετά νησιά η άναρχη δόμηση έχει επιβαρύνει σημαντικά το δομημένο περιβάλλον. Πολλές φορές οι οικιστικές παρεμβάσεις ήταν μοιραίες για κάποιους παραδοσιακούς οικισμούς και πολιτιστικά τοπία.
- 3.2. Η έλλειψη θεσμικών ρυθμίσεων και αποτελεσματικότητας εφαρμογής της νομοθεσίας, επιτρέπει την υποβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος και μάλιστα κατά μη αντιστρεπτό τρόπο.

Ευκαιρίες

- 3.1. Η τουριστική ανάπτυξη των νησιών μπορεί να στηριχθεί και στα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά στοιχεία των νησιών. Παράλληλα, η τουριστική χρήση τους και αξιοποίησή τους μπορεί να βοηθήσει τη διατήρησή τους μέσω της άντλησης πόρων π.χ ειδικό ταμείο/φόροι.

Κίνδυνοι

- 3.1. Απώλεια του παραδοσιακού χαρακτήρα, δημιουργία φαινομένων «καρικατούρας».
- 3.2. Σημαντικός κίνδυνος υπάρχει και για το υπόλοιπο δομημένο περιβάλλον. Η απώλεια της αυθεντικότητας και της φυσιογνωμίας του αποτελεί σημαντικό κίνδυνο, που μπορεί να γίνει εντονότερος όσο αυξάνεται το ενδιαφέρον των κατοίκων για τον τουρισμό.

4. Το ανθρώπινο δυναμικό

Πλεονεκτήματα

- 4.1. Στα νησιά της ομάδας II υπάρχει μικρός, έστω, αριθμός ανειδίκευτων εργαζομένων οι οποίοι μπορούν να καλύψουν θέσεις εργασίας σε τουριστικές επιχειρήσεις που δεν απαιτούν ιδιαίτερη εξειδίκευση.

- 4.2. Τα τελευταία χρόνια έχει διαμορφωθεί και στα νησιά της ομάδας II θετική προδιάθεση των ντόπιων προς τον τουρισμό, ο οποίος αναγνωρίζεται ως σημαντική παράμετρος οικονομικής ανάπτυξης του τόπου τους.

Μειονεκτήματα

- 4.1. Σημαντικό μειονέκτημα για τα νησιά αποτελεί η έλλειψη, με ελάχιστες εξαιρέσεις, εξειδικευμένων στον τουρισμό και κυρίως στις ειδικές τουριστικές δραστηριότητες εργαζομένων. Αυτό σημαίνει ότι, όπου απαιτούνται εξειδικευμένα στελέχη, αυτά θα πρέπει να αναζητηθούν εκτός των νησιών.

Ευκαιρίες

- 4.1. Η εκμάθηση / ανάπτυξη δεξιοτήτων από τους ντόπιους με τη βοήθεια του «εισαγόμενου» ανθρωποδυναμικού.
- 4.2. Σημαντική ευκαιρία για να επιτευχθεί η βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού, αποτελούν τα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, εφόσον αυτά έχουν ουσιαστική εφαρμογή με συγκεκριμένες προδιαγραφές. Στην ίδια κατεύθυνση μπορεί να λειτουργήσει και η από απόσταση εκπαίδευση, που αποτελεί ιδανική λύση για τους ήδη εργαζόμενους στον τουρισμό.

Κίνδυνοι

- 4.1. Σημαντικός κίνδυνος είναι να περιοριστούν οι, μικρές ούτως ή άλλως, τουριστικές επιχειρήσεις των νησιών στα στελέχη που διαθέτουν ήδη και να καλύψουν τις ανάγκες με προσωπικό περιορισμένων προσόντων λόγω αδυναμίας προσέλκυσης ικανότερων στελεχών ή αδυναμίας πληρωμής τους.

- 4.2. Σταδιακή εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα και των παραδοσιακών δεξιοτήτων.

5. Η διαφήμιση και η προβολή

Πλεονεκτήματα

- 5.1. Τα νησιά της ομάδας II διαθέτουν μια σειρά χαρακτηριστικών, που επιτρέπουν την υιοθέτηση μιας τουριστικής ταυτότητας η οποία θα απευθύνεται σε διαφορετικές ομάδες τουριστών.
- 5.2. Η γειτνίαση πολλών από τα νησιά της ομάδας με νησιά περισσότερο ανεπτυγμένα τουριστικά, επιτρέπει την εύκολη προσέγγιση και γνωριμία των τουριστών μαζί τους.

Μειονεκτήματα

- 5.1. Τα περιορισμένα κονδύλια για διαφήμιση και προβολή και η έλλειψη από τις διαφημιστικές εκστρατείες των ειδικών μορφών τουρισμού.
- 5.2. Στο κόστος προβολής των νησιών έχουν πολύ μικρή συμμετοχή οι ιδιώτες, γεγονός που περιορίζει σημαντικά τους διαθέσιμους πόρους.

Ευκαιρίες

- 5.1. Η δυνατότητα δημιουργίας σαφούς «εικόνας» όσων νησιών αποτελούν σχετικά άγνωστους προορισμούς.

- 5.2. Με την ίδια λογική, η διαφήμιση των δυνατοτήτων ανάπτυξης ειδικών τουριστικών δραστηριοτήτων αποτελεί μια ευκαιρία που δεν πρέπει να μείνει ανεκμετάλλευτη.
- 5.3. Τα νησιά έχουν σημαντικούς τουριστικούς πόρους που τα διαφοροποιούν από άλλες περιοχές. Η σωστή προβολή αυτών των ιδιοτεροτήτων είναι μια μεγάλη ευκαιρία για τη βελτίωση της «εικόνας» των νησιών.

Κίνδυνοι

- 5.1. Αυξάνεται διαρκώς τα τελευταία χρόνια η διαφημιστική προβολή περιοχών γειτονικών χωρών (π.χ. Τουρκία) που είναι δυνατόν να μειώσει την αποτελεσματικότητα της πολιτικής προβολής των νησιών της ομάδας, αν και εφόσον αυτή δεν έχει την κατάλληλη ένταση και σχεδιασμό.

6. Η σύνθεση του τουριστικού προϊόντος

Πλεονεκτήματα

- 6.1. Η ποικιλία τουριστικών πόρων επιτρέπει την προσέλκυση διαφορετικών ομάδων τουριστών, ιδίως όσων ενδιαφέρονται για διακοπές εκτός του μοντέλου του μαζικού τουρισμού.
- 6.2. Η ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, και κυρίως αυτών που σχετίζονται με τη θάλασσα, είναι εύκολη αφού σχετίζονται άμεσα με τα βασικά χαρακτηριστικά του τουριστικού προϊόντος των νησιών.

Μειονεκτήματα

- 6.1. Τα βασικά στοιχεία του τουριστικού προϊόντος είναι διάσπαρτα στα νησιά της ομάδας, γεγονός που μπορεί να λειτουργήσει αρνητικά στην αντίληψη του τουρίστα για το τουριστικό προϊόν.

Ευκαιρίες

- 6.1. Στην κατεύθυνση του εμπλουτισμού και της βελτίωσης της ποιότητας των τουριστικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα σημαντικός αναμένεται να είναι ο ρόλος των Κοινοτικών πόρων αλλά και των Εθνικών οι οποίοι πρέπει να αξιοποιούνται σε όσο το δυνατόν παραγωγικότερες επενδύσεις.
- 6.2. Ουσιαστική ευκαιρία για τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος των νησιών είναι η ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού.

Κίνδυνοι

- 6.1. Βασικός κίνδυνος για το τουριστικό προϊόν των νησιών της ομάδας II είναι η ομοιότητα του τουριστικού προϊόντος τους με αυτό γειτονικών περιοχών της χώρας και άλλων χωρών. Η αδυναμία διαφοροποίησης και εξειδίκευσης αποτελεί σημαντική απειλή για το τουριστικό μέλλον των νησιών.

7. Η τουριστική ζήτηση

Πλεονεκτήματα

- 7.1. Η τουριστική ζήτηση στα νησιά εμφανίζει διαρκή αύξηση τα τελευταία χρόνια, η οποία συνδέεται με την προσέλκυση όλο και περισσότερων Ελλήνων τουριστών, ακόμα και για σύντομες αποδράσεις.
- 7.2. Ιδιαίτερα θετικό στοιχείο είναι και το ότι οι τουρίστες που επιλέγουν τα νησιά για τις διακοπές τους αντιπροσωπεύουν διαφορετικά πρότυπα.

Μειονεκτήματα

- 7.1. Λίγα νησιά προσελκύουν μεγάλο αριθμό τουριστών. Αυτό οδηγεί μοιραία σε φαινόμενα τουριστικής ανισότητας.
- 7.2. Η ζήτηση έχει μικρή χρονική έκταση. Αυτό περιορίζει εκ των πραγμάτων τις τουριστικές επιδόσεις των νησιών.

Ευκαιρίες

- 7.1. Βασική επιδίωξη των τουριστικών φορέων των νησιών πρέπει να είναι η διασπορά της ζήτησης μεταξύ περισσότερων νησιών και σε περισσότερους μήνες το χρόνο. Αυτό αποτελεί σημαντική παράμετρο αύξησης της ζήτησης και σταδιακής βελτίωσης της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.
- 7.2. Μεγάλη ευκαιρία για την αύξηση της ζήτησης παρέχει και ο εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος και φυσικά η ποιοτική του βελτίωση.
- 7.3. Μεγάλη ευκαιρία αποτελεί το «άνοιγμα» των νησιών προς νέες αγορές, που αναμένεται να έχουν σημαντική δυναμική τα επόμενα χρόνια.

Κίνδυνοι

- 7.1. Η μειωμένη ζήτηση σε νησιά χωρίς επαρκείς τουριστικές υποδομές.
- 7.2. Σε μεγάλο βαθμό, η προσφορά είναι εξωγενώς διαμορφούμενη.

8. Ο κύκλος ζωής του τουριστικού προϊόντος

Πλεονεκτήματα

- 8.1. Για τα περισσότερα νησιά της ομάδας II το τουριστικό προϊόν βρίσκεται σε στάδιο εισαγωγής. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν ακόμη πολλά περιθώρια αύξησης της ζήτησης αλλά και ποιοτικής βελτίωσής του.

- 8.2. Τα περισσότερα νησιά διαθέτουν, ακόμη, μεγάλο αριθμό ανεκμετάλλευστων χαρακτηριστικών που μπορούν αφενός να διαφοροποιήσουν σημαντικά το τουριστικό προϊόν και αφετέρου να αυξήσουν την αποδοχή του από συγκεκριμένες ομάδες τουριστών.

Μειονεκτήματα

- 8.1. Το τουριστικό προϊόν πολλών νησιών βρίσκεται σε φάση εισαγωγής και μερικών σε φάση ανάπτυξης γι' αυτό είναι και λίγο γνωστό.

Ευκαιρίες

- 8.1. Σημαντική ευκαιρία για το τουριστικό προϊόν των νησιών της ομάδας II αποτελεί το ότι διαθέτουν μια σειρά περιοχών και πόρων οι οποίοι δεν έχουν ακόμη αξιοποιηθεί τουριστικά. Αυτό μακροπρόθεσμα σημαίνει ότι μπορεί να αποτελέσουν σημαντικές παραμέτρους ανανέωσης του τουριστικού προϊόντος των νησιών και φυσικά νέων τουριστικών προορισμών.

9. Οι οικονομικές εισροές και εκροές

Πλεονεκτήματα

- 9.1. Ο τουρισμός αποτελεί σημαντική πηγή εισροής οικονομικών πόρων προς τα νησιά της ομάδας II.

Μειονεκτήματα

- 9.1. Σημαντικό πρόβλημα για τα νησιά αποτελεί η εξάρτησή τους από τα μεγάλα εμπορικά κέντρα ως προς την προμήθεια των πρώτων υλών και αγαθών.
- 9.2. Η αυξανόμενη εξάρτηση από διεθνή τουριστικά πρακτορεία / tour operators.

Ευκαιρίες

- 9.1. Η ορθολογική χρήση των πρώτων υλών και των προϊόντων που διαθέτουν τα νησιά της ομάδας.**
- 9.2. Οι προσπάθειες ανάπτυξης του τουρισμού και των λοιπών παραγωγικών δραστηριοτήτων είναι απαραίτητο να βασίζονται στους υφιστάμενους πόρους.**

Κίνδυνοι

- 9.1. Σημαντικό πρόβλημα, που πρέπει να αντιμετωπιστεί, είναι ο κίνδυνος διαρκούς εξάρτησης των μικρών οικονομιών των νησιών από αγορές που βρίσκονται εκτός Περιφέρειας ή από τα μεγαλύτερα νησιά.**
- 9.2. Άλλος κίνδυνος μπορεί να είναι η σταδιακή μείωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών προϊόντων και η σταδιακή υιοθέτηση καταστάσεων «μονοκαλλιέργειας», με μοναδική οικονομική δραστηριότητα τον τουρισμό.**